Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2008–2009

31 736 Wijziging van de Zorgverzekeringswet, de Wet op de zorgtoeslag en enige andere wetten, houdende maatregelen om ook wanbetalers voor hun zorgverzekering te laten betalen (structurele maatregelen wanbetalers zorgverzekering)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT/JEUGD EN GEZIN[1]

Vastgesteld 24 maart 2009

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

Naar de mening van de leden van de **CDA**-fractie is het zorgelijk dat in ons land ongeveer 250 000 verzekerden een betalingsachterstand hebben bij hun zorgverzekeraar. Dit klemt temeer daar deze groep eerder (langzaam) groeit, dan afneemt. Ook de gevolgen van de huidige kredietcrisis kunnen hierop van negatieve invloed zijn. De leden van deze fractie zijn met de regering van mening dat structurele maatregelen nodig zijn om deze groep wanbetalers te beperken. Immers, dit ondergraaft de solidariteit van de zorgverzekering. In die zin steunen de leden van deze fractie de lijn die de regering in het wetsontwerp heeft gekozen. Niettemin resteren er bij de leden van deze fractie nog enkele vragen.

De leden van fractie van de **VVD** hebben kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel en hebben enkele vragen met name over de relatie tussen de Zorgverzekeringswet (Zvw) en het Burgerlijk Wetboek (BW).

De leden van fractie van de **PvdA** hebben met belangstelling, maar ook met zorg over de toename van het aantal wanbetalers en onverzekerden in ons zorgstelsel, kennisgenomen van de regeling omtrent wanbetaling in de zorgverzekering. Zij stellen daaromtrent enige vragen.

De leden van de **SP**-fractie zijn met de regering van mening dat er alles aan gedaan moet worden om het aantal onverzekerden terug te dringen, maar zijn daarnaast ook van mening dat er een onderscheid gemaakt dient te worden tussen degenen die niet kunnen en degenen die niet willen betalen.
Ook plaatsen de leden van de SP-fractie vraagtekens bij de ambities en de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel.

[1] Samenstelling: Werner (CDA), Van den Berg (SGP), Dupuis (VVD), vice-voorzitter, Rosenthal (VVD), Swenker (VVD), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), Slagter-Roukema (SP), voorzitter, Linthorst (PvdA), Biermans (VVD), Putters (PvdA), Leijnse (PvdA), Engels (D66), Thissen (GL), Goyert (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Klein Breteler (CDA), Huijbregts-Schiedon (VVD), Laurier (GL), Ten Horn (SP), Meurs (PvdA), Leunissen (CDA), De Vries-Leggedoor (CDA), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), De Boer (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

KST129226
ISSN 0921 - 7363
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2009

Achtergrond

De leden van de **CDA**-fractie wijzen er op dat in de Zvw (terecht) is geregeld, dat een verzekeraar een acceptatieplicht heeft. De Zvw wordt op dit punt zodanig aangepast, dat een verzekeraar een aanvraag zal weigeren als blijkt dat de aanvrager al eerder elders is verzekerd, al dan niet met betalingsachterstand. De leden van deze fractie vragen de regering of er een systeem bestaat waarmee dit kan worden geverifieerd. Zo niet, dient er zo'n systeem te komen, bijvoorbeeld in de vorm van een databank?

Een van de aanleidingen voor deze wetswijziging is het feit dat wanbetalers steeds opnieuw bij een andere verzekeraar geaccepteerd moeten worden vanwege de acceptatieplicht. De wanbetaling kan daardoor voortduren, hetgeen een zogenaamd «carrousel-effect» teweeg kan brengen. De leden van de **PvdA**-fractie vernemen graag van de regering hoe groot dit carrousel-effect op dit moment is.

Eerder deden de leden van de PvdA-fractie reeds de suggestie om een fonds op te richten waaruit de kosten van wanbetaling en onverzekerd zijn deels kunnen worden betaald. De regering steunde dat niet omdat iedereen in staat moet zijn de nominale premie te betalen. Lukt dat niet dan zijn er bijstands- en zorgtoeslagregelingen, en de gemeenten kunnen ten aanzien van dak- en thuislozen en sociale minima via collectieve contracten en de Wet werk en inkomen van alles regelen. Daarnaast zouden zorgverzekeraars verantwoordelijkheid moeten nemen. Kan de regering nu aangeven hoe dit in de afgelopen periode heeft gewerkt en wat verzekeraars en gemeenten hebben gedaan? Is zij van mening dat hieraan nadere eisen moeten worden gesteld?

Omdat met het al in werking getreden wetsvoorstel 30 918 (Verzwaren incassoregime premie en andere maatregelen zorgverzekering) zorgverzekeraars na zes maanden premieachterstand via het CVZ recht hebben op een bijdrage uit het Zorgverzekeringsfonds moeten er al gegevens bekend zijn over aantallen wanbetalers. De leden van de **SP**-fractie vragen of de regering die gegevens met haar commentaar daarop kan verstrekken. Is er een verschil in aantallen wanbetalers per zorgverzekeraar en heeft de verzwaring van het incassoregiem al resultaten (daling van het aantal wanbetalers) opgeleverd?

De leden van de fractie van de SP vragen of het wanbetalersbestand volledig wordt gevuld door alle zorgverzekeraars en of het helemaal operationeel. Is de situatie dat een wanbetaler geroyeerd wordt door de ene zorgverzekeraar en vervolgens weer geaccepteerd wordt door een andere zorgverzekeraar die acceptatieplicht heeft nog steeds mogelijk? Wie beheert het bestand en ziet toe op het correcte beheer?

Collectieve contracten

De leden van de **CDA**-fractie vragen waarom de regering er niet voor heeft gekozen om wettelijk vast te leggen dat zorgverzekeraars collectieve contracten met sociale diensten afsluiten. Verzekerden met een (sociale) uitkering kunnen dan eenvoudiger de verschuldigde premie op maandbasis betalen. Dit zou preventief kunnen werken op het ontstaan van premieachterstanden voor deze categorie verzekerden.

De meeste gemeenten bieden hun sociale minima een collectieve zorgverzekering aan. Er zijn gemeenten die dat niet doen, zelfs niet bij hun bijstandsgerechtigden, waarvoor ze toch een verantwoordelijkheid hebben als het gaat om het voorkomen van schulden (nota naar aanleiding van het verslag, 31 736, nr. 6, blz. 7). De leden van fractie van de **SP**

vragen welke motieven aan deze houding van gemeenten ten grondslag liggen. Is het onwil of onmacht? Ziet de regering hierin ook een taak voor zichzelf? Voorkomen is beter dan genezen, is de mening van de leden van de SP-fractie. Hoeveel bijstandsgerechtigden zijn niet collectief verzekerd? Om welke aantallen/percentages gaat het?

Oorzaken van wanbetaling

Reeds bij de behandeling van de bestaande regeling rond wanbetalers in de zorg hebben de leden van de **PvdA**-fractie zorgen geuit over het inzicht van de regering in de precieze oorzaken van wanbetaling. De regering gaf destijds aan dat dit inderdaad een lastige zaak is om te achterhalen. Kan zij aangeven welke oorzaken van wanbetaling met de nu voorgestelde regeling worden aangepakt c.q. weggenomen? Op welke wijze wordt het inzicht in de overige oorzaken verder vergroot, opdat daarop gerichte maatregelen genomen kunnen worden?

Een van de kernpunten uit de eerdere wetsbehandeling was dat doelgroepgerichte voorlichting nodig is om de oorzaken van wanbetaling goed aan te kunnen pakken. De oorzaken kunnen per groep wanbetalers namelijk anders liggen. De leden van de PvdA-fractie vernemen graag van de regering hoe deze doelgroepgerichte voorlichting in de afgelopen periode heeft plaatsgevonden en welke resultaten dit heeft gehad op het voorkomen van wanbetaling.

Ook vragen deze leden de regering aan te geven welke koppeling van databestanden (bijvoorbeeld rond inkomen, uitkering, schulden, premie-achterstanden) er wordt gemaakt om inzicht in de oorzaken en gevolgen van wanbetaling te verkrijgen. Wat hebben de inspanningen van Zorg-verzekeraars Nederland om tot een databestand rond wanbetalers te komen, opgeleverd, en welke koppelingen worden in dat kader gemaakt? Zijn er hierbij voldoende waarborgen tegen «détournement de pouvoir»?

De leden van de fractie van de **SP** constateren dat het onderscheid tussen onmachtigen en onwilligen niet wordt gemaakt en dat de voorgestelde maatregelen nagenoeg generiek voor beide groepen gelden. De Raad van State heeft in zijn advies een groot aantal bezwaren met betrekking tot dit wetsvoorstel geuit. Hij heeft bezwaar tegen de inhoud van het voorstel van wet en twijfelt aan de effectiviteit van het voorstel voor zover het is gericht op de onmachtigen en aan de noodzaak van aanvullende publiek-rechtelijke maatregelen in het geval van onwilligen. De leden van de SP-fractie zouden graag nogmaals uiteengezet zien wat de noodzaak is van het wetsvoorstel en waarom de regering denkt dat het effectief zal zijn. Ook ontvangen deze leden graag commentaar van de regering op de volgende stelling: Onwilligen ondermijnen de solidariteit tussen gezonden en zieken, met onmachtigen dienen wij als maatschappij daarentegen solidair te zijn.

Betekent het feit dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen degenen die zich niet willen en degenen die zich niet kunnen verzekeren, dat het onderscheid niet te maken is? Is het niet mogelijk de verschillende groepen te definiëren? Is onderzocht in hoeverre er sprake is van onwil of onmacht? Welke gegevens zijn hiervoor nodig en wie zou ze kunnen leveren? Met name Divosa (Vereniging van directeuren van overheids-organen voor sociale arbeid) zou hieraan een waardevolle bijdrage kunnen leveren, is de mening van de leden van de SP-fractie en overigens ook van die gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) die een hoog percentages wanbetalers huisvesten.

Onderscheid tussen beide groepen lijkt deze leden van belang omdat van tevoren al is te voorspellen dat bij de groep onwillige betalers veel meer resultaat is te boeken met de voorgestelde maatregelen dan bij de groep die wel wil, maar die door welke oorzaak dan ook (en dat is lang niet altijd eigen schuld) niet kan betalen. Waarom zijn de voorgestelde maatregelen niet meer op de verschillende groepen toegesneden?

ZZP-ers, studenten, verblijf buitenland

De mogelijkheden te innen middels de bronheffing zullen verschillen naar gelang de bron van inkomen van de wanbetaler. Tot nu gaat alle aandacht naar de groep werknemers en uitkeringsgerechtigden. Er zijn echter ook andere groepen met andere vormen van inkomen zoals ZZP-ers (zelfstandige zonder personeel), studenten en burgers woonachtig in het buitenland. Deze groepen zullen, zo is de inschatting van de leden van de fractie van de **SP**, zeer verschillend benaderd moeten worden voor bronheffing.

Hoe zal dat in zijn werk gaan en hoe kansrijk acht de regering de verschillende exercities? ZZP-ers hebben vaak een wisselend inkomen en juist hun inkomenspositie zal onder druk komen te staan in de huidige crisistijd. Ook moeten ze zelf de inkomensafhankelijke bijdrage betalen. Ook komt het vaak voor dat belastingaangifte/heffing in enig jaar pas een jaar (jaren) later afgehandeld wordt. Vaak is ook de belastingdienst debet aan een trage terugbetaling. Als er achterstand is in betaling van zowel de inkomensafhankelijke bijdrage als in betaling van de nominale premie wat moet dan eerst betaald worden? Hoe wordt voorkomen dat juist deze groep de dupe is van een slecht werkende belastingdienst? Is het ook voor de ZZP-er mogelijk in aanmerking te komen voor 100% bronheffing in plaats van de 130%, namelijk als zijn inkomen onder het minimumniveau is gezakt? Hoe gaat dat in zijn werk bij studenten, een groep die per definitie een zeer beperkt inkomen heeft? Is duidelijk hoeveel wanbetalers in het buitenland verblijven, zoals bijvoorbeeld de pensionados? Is de wijze van inning zoals voorzien in onderhavig wetsvoorstel voor deze groep uitvoerbaar? Zijn hiervoor speciale maatregelen nodig? Kan er beslag worden gelegd op buitenlandse bezittingen?

Betaalregeling

Het uitgangspunt van de nu voorliggende wetswijziging is een zogenaamde «tweezijdige benadering», aldus de regering in de memorie van toelichting. Het blijft de leden van de **PvdA**-fractie echter onduidelijk waaruit die tweezijdige benadering precies bestaat, behalve dat in eerste instantie een betalingsregeling overeengekomen kan worden tussen verzekeraar en verzekeringnemer na 2 maanden betalingsachterstand. Kan de regering aangeven waar de tweezijdige benadering in de nu voorliggende aanpak nog meer uit bestaat, en wat het precieze verdere verschil is met de reeds bestaande regeling? Welk effect verwacht de regering van deze benadering, in termen van de afname van het aantal wanbetalers?

Deze leden willen hun steun uitspreken voor de invoering van de mogelijkheid van de automatische incasso, zodat verzekeringnemers vrijwillig vroegtijdig betalingsachterstand kunnen voorkomen. De leden van de PvdA-fractie hebben daar bij de behandeling van de nu geldende regeling in de Eerste Kamer destijds ook voor gepleit. Wel vragen zij hoe dit concreet in zijn werk zal gaan: op welke wijze worden mensen hierop geattendeerd en geprikkeld om deze mogelijkheid te benutten en op welk moment? Kan de regering tevens een inschatting geven van het aantal mensen dat hier gebruik van zal gaan maken?

Bij de stemming op 3 februari 2009 is het voorliggend wetsvoorstel aangenomen inclusief het amendement-Van Gerven (31 736, nr. 11). De minister van VWS heeft per brief van 2 februari 2009 aan de Tweede Kamer laten weten dat hij dit amendement ontraadde omdat delen ervan op principiële gronden ongewenst zouden zijn (31 736, nr. 13). De leden van de **SP**-fractie vragen wat de regering gaat ondernemen om desondanks uitvoering aan dit amendement te geven?

Preferente schuldeisers en hoogte premie

De bestuursrechterlijke extra premie van 30% is gezien de ontstane praktijk in het civiele recht fors. De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak meent dat ± 15% over de hoofdsom redelijk is in de dagelijkse praktijk. De leden van de **CDA**-fractie vragen waarom de regering in dit wetsontwerp 30% hanteert.

Bekend is dat bij burgers met betalingsachterstanden vaak sprake is van meerdere crediteuren. Een beroep op de beschikbare (gemeentelijke) schuldhulpverleningsregelingen is in dergelijke situaties eerder regel dan uitzondering. Preferente schuldeisers (fiscus) kunnen het tot stand komen van zo'n regeling bemoeilijken. Dit wetsvoorstel voegt hier één aan toe: het CVZ. Het niet tot stand komen van een schuldhulpverleningsregeling kan op meerdere gebieden grote gevolgen hebben voor deze burgers (huren, energie, verzekering etc.). Ligt het daarom niet in de rede om de 30% opslag in die gevallen waar schuldhulpverlening tot stand is gekomen of kan komen, te matigen?

De leden van de **VVD**-fractie begrijpen dat het, vanuit een kosten-batenanalyse gezien, voor verzekeraars waarschijnlijk meer kost om achterstallige premie te innen dan dat het aan premie oplevert, omdat uiteindelijk de verzekeraar naar de rechter moet gaan teneinde een vonnis te verkrijgen dat geëxecuteerd kan worden. Het CVZ heeft de mogelijkheid om rechtstreeks beslag te leggen en is preferent ten opzichte van andere schuldeisers. Waarom heeft de regering niet overwogen om verzekeraars bij wet dezelfde mogelijkheden te geven en ook deze premievordering (inclusief eventuele verhogingen) preferent te verklaren?

Ten aanzien van de uitvoering van het innen van de bestuursrechtelijke premie via het CVZ vragen de leden van de **PvdA**-fractie waarom dit niet via de Belastingdienst geregeld kan worden?
Kan de regering daarnaast aangeven welke consequenties het innen van de premie op het inkomen heeft in termen van koopkrachtverwachtingen voor de groep uitkeringsgerechtigden en eenpersoonshuishoudens die het veelal betreft? Bestaat het risico niet dat hiermee het probleem vooral verschuift en dat enkel zorgverzekeraars ontlast worden?

Is het belang van zoveel mogelijk betalers zorgverzekering een belang van de zorgverzekeraars/private partijen of een publiek belang, zo willen de leden van de fractie van de **SP** weten. Zijn zorgverzekeraars de wanbetalers, inclusief de tijdrovende bureaucratie om toch maar premie te innen, niet liever kwijt dan rijk? In feite worden ze belast met verantwoordelijkheid voor het oplossen van een maatschappelijk probleem terwijl hun raison d'être toch, naast zorginkoop, concurreren en winst maken is? Wat is naast de intrinsieke prikkel (maatschappelijk ondernemen) de extrinsieke beloning voor verzekeraars? Ze zullen er (financieel) toch altijd bij inschieten?

De leden van de SP-fractie vragen verder of de tekst van de ministeriële regeling waarin nadere regels worden gesteld over de wijze waarop het CVZ de bestuursrechtelijke premie int al gereed en beschikbaar is. Het

CVZ zal in een beleidsregel uitwerken hoe het de bevoegdheid gaat hanteren om schuld (bij oninbare bestuursrechtelijke premies) kwijt te schelden. Is deze beleidsregel al gereed en beschikbaar? Dient hij aan de minister te worden voorgelegd en door hem goedgekeurd te worden?

Juridische systematiek

De zorgverzekeringsovereenkomst is een privaatrechtelijke overeenkomst waarop het BW van toepassing is. Tevens is in de Zvw een aantal bepalingen opgenomen die afwijken van het BW. Met andere woorden, zoals ook in de memorie van toelichting wordt gesteld: De zorgverzekeringsovereenkomst wordt geregeerd door het BW, tenzij de Zvw anders bepaalt. In het wetsvoorstel is in artikel 8a opgenomen dat de verzekeringsnemer de zorgverzekering niet kan opzeggen zolang hij een betalingsachterstand heeft. Als de verzekerde dit toch doet is deze opzegging dan nietig of vernietigbaar naar burgerlijk recht? De leden van de **VVD-fractie** zien graag toegelicht wat de gevolgen zijn van het overtreden van bepalingen van de Zvw voor de privaatrechtelijke zorgverzekeringsovereenkomst.

Het wetsvoorstel beoogt om na 6 maanden wanbetaling de verplichting tot premiebetaling door de verzekerde aan de zorgverzekeraar te beëindigen en te vervangen door de verplichting van de verzekerde om de premie te betalen aan het College voor zorgverzekeringen (CVZ), zijnde een bestuursrechtelijk premie. «Het CVZ neemt de premierechtelijke relatie over van de zorgverzekeraar», aldus de memorie van toelichting. De leden van deze fractie vragen wat dit in juridisch opzicht betekent. Immers aan de zorgverzekeraar is een premie verplicht op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst terwijl het CVZ een bestuursrechtelijke premie int krachtens de wet. Is het derhalve juist dat het CVZ juridisch gezien niet in de plaats treedt of kan treden van de zorgverzekeraar? Vervolgens rijst bij de leden van de VVD-fractie de vraag of er nog wel voldoende grondslag bestaat om de verzekeringsovereenkomst in stand te houden. Immers, de verzekerde heeft op dat moment geen verplichting meer aan de verzekeraar tot premiebetaling uit de zorgverzekeringsovereenkomst en er is dus in privaatrechtelijk opzicht een essentieel onderdeel van de overeenkomst komen te vervallen. De leden van deze fractie vragen hoe het wetsvoorstel zich in dit opzicht verhoudt tot het overeenkomstenstelsel van het BW.

Protocol

De leden van de **CDA**-fractie vragen of het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) bij overname van de vordering van de zorgverzekeraar controleert of deze laatste het incassoprotocol van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) nauwkeurig heeft nageleefd? Indien dit niet het geval is, ligt het dan in de rede, dat de kosten die CVZ bij de invordering maakt, worden teruggelegd bij deze zorgverzekeraar?

Reeds bij een eerdere wijziging in 2007 is wettelijk vastgelegd dat een verzekeraar na 6 maanden wanbetaling aanspraak kan maken op een vergoeding uit de centrale kas mits hij zijn uiterste best heeft gedaan om de achterstallige premie te innen. Verzekeraars hebben daartoe ook een protocol opgesteld hoe te handelen. De leden van de **VVD**-fractie hebben begrepen dat lang niet in alle gevallen verzekeraars zich hier aan hebben gehouden en naar zij begrijpen is dit protocol ook geëxpireerd per 1-1-2009. Is dit juist?

Het amendement Smilde (31 736, nr. 8) stelt ook dat maximale inspanningen gedaan moeten worden om te voorkomen dat mensen in het

bestuursrechtelijke premieregime terechtkomen. De leden van de fractie van de **PvdA** vragen wat daaronder concreet moet worden verstaan? Kan de regering ook aangeven wat het incassoprotocol van enkele verzekeraars in dit opzicht reeds heeft opgeleverd in de achterliggende periode? Waarop baseert de regering de veronderstelling dat het wanbetalen minder zal worden door acties van de zorgverzekeraars? Hoe groot is de kans dat de verzekeraars tegelijkertijd meer aan preventie zullen doen onder deze regeling om het probleem meer structureel aan te pakken, terwijl ze tegelijk voor wanbetaling gecompenseerd worden?

De Raad van State wees er bovendien op dat de zorgverzekeraars door de instelling van de bestuursrechtelijke premie er niet toe worden geprikkeld om de normale incassomogelijkheden ten volle te benutten. De Raad was buitengewoon kritisch op de bestuursrechtelijke premie als instrument binnen de privaatrechtelijke zorgverzekering, en vond nut en noodzaak ervan niet onderbouwd. Deze leden willen weten waarom de regering deze kritiek naast zich neer heeft gelegd?

De leden van de fractie van de **SP** vragen of het protocol wanbetalers waarvan sprake is in wetsvoorstel 30 918 hetzelfde protocol is als het protocol waarvan sprake is in dit wetsvoorstel of gaat het om verschillende protocollen? En zo ja, wat is het verschil en de relatie tussen beide?

G-4

De leden van de **CDA**-fractie vragen wat de regering vindt van het idee van convenantafspraken, zoals genoemd in de nota naar aanleiding van het verslag (31 736, nr. 6) en ook verwoord in een brief van de wethouders van de vier grote gemeenten (G-4) aan de Eerste Kamer d.d. 19 februari 2009 (in afschrift onder andere gezonden aan de minister van VWS)? Wil de regering het bevorderen van een dergelijk convenant ter hand nemen?

In een brief d.d. 19 februari 2009 wijzen de wethouders van de vier Grote Steden er bovendien op dat de nu voorgestelde regeling tot inning en bestuursrechtelijke premieheffing ernstige gevolgen kan hebben voor de wijze waarop in gemeenten de schuldsanering wordt geëffectueerd. Kan de regering reageren op hun kritiek dat de bronheffing van 130% ertoe kan leiden dat in een groot aantal gevallen de hele aflossingscapaciteit in beslag genomen wordt en de mogelijkheid wordt geblokkeerd om ook met andere crediteuren tot regelingen te komen om een ontstane betalingsachterstand in te lopen? Is de regering bereid om, zoals de grote steden voorstellen, een convenant te sluiten waarin partijen afspreken al het mogelijke te doen (ook op het gebied van voorlichting) om bronheffing te voorkomen? De leden van de **PvdA**-fractie vragen of hierop reeds actie wordt ondernomen.

De leden van de fractie van de **SP** merken op dat verschillende gemeenten, met name Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Den Haag, er op hebben gewezen dat met de invoering van dit wetsvoorstel het beginsel van gelijkheid van schuldeisers (paritas creditorum) verder wordt ondermijnd. Naast de fiscus, die al een status aparte had, krijgt nu ook een andere crediteur te weten de zorgverzekeraar (of in ieder geval het CVZ als plaatsvervangende crediterende instantie) een bijzondere status. De gemeenten stellen dat het bevoordelen van één schuldeiser, die overigens wel een onmisbare dienst levert, maar dat doen woningcoöperaties en energieleveranciers ook, het tot stand komen van schuldregelingen zal blokkeren. Op welke manier en waar kunnen de genoemde leveranciers van onmisbare diensten bezwaar maken tegen deze gang van zaken en hoe kansrijk is dat bezwaar?

Kan het CVZ gemeenten dwingen de inhouding te doen ook al wordt de hele aflossingscapaciteit hierdoor in beslag genomen. Welke (beleids-)vrijheid hebben gemeenten hierbij? Gemeenten wijzen er terecht op dat 130 % bronheffing in een groot aantal gevallen alle aflossingscapaciteit in beslag neemt waardoor andere crediteuren kunnen fluiten naar hun geld. Op welke manier gaat de regering de gemeenten faciliteren zodat ex wanbetalers naast basiszorg ook over woonruimte met aansluiting op gas, water en licht kunnen beschikken?

Gemeenten wijzen erop dat als het wetsvoorstel (ondanks hun bezwaren) toch wordt aangenomen compensatie van de kosten dan een noodzakelijke voorwaarde zal zijn. Krijgen zij die ook?
Hoe staat het met de totstandkoming van het convenant zoals genoemd in de nota naar aanleiding van het verslag (31 736, nr. 6, blz. 6)? Is de inhoud bekend en is het mogelijk het document in te zien? Is de regering met de genoemde gemeenten van mening dat ook het CVZ het convenant zou moeten onderschrijven en medeondertekenen?

Werkgevers

De leden van de **CDA**-fractie vernemen graag van de regering of zij nog andere opties dan een loonheffing bij de werkgever c.q. sociale dienst heeft overwogen om alsnog de achterstallige premies te innen. Immers de werkgever wordt ter zake (ongevraagd) op redelijk korte termijn (6 maanden) als «incassokantoor» ingeschakeld. Daarnaast is het niet uitgesloten, dat bij de betrokken werknemer nog andere loonbeslagen moeten worden ingehouden door de werkgever. Dit zal de relatie werkgever–werknemer niet ten goede komen, daar de werknemer ervaart «voor bijna niets te werken». Is deze optie ook juridisch haalbaar, zo vragen deze leden. De leden van de CDA-fractie hebben hier grote moeite mee.

In het Financieel Dagblad d.d. 9 januari 2009 stelde hoogleraar Stevens dat het CVZ werkgevers kan opdragen de bestuursrechtelijke premie op het loon in te houden en aan hem af te dragen. Hij vindt het «zeer begrijpelijk en terecht dat werkgevers niet wensen op te draaien voor delicate en bewerkelijke incassoactiviteiten voor transacties die zo nadrukkelijk als markttransacties werden geïntroduceerd». MKB Nederland heeft zich op dezelfde wijze geuit. De leden van de **PvdA**-fractie vragen de regering hierop te reageren en daarbij ook aan te geven hoe zij de verhouding ziet tussen de bestuursrechtelijke premie en de privaatrechtelijke zorgverzekering.

Het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) kan de werkgever als inhoudingsplichtige opleggen de bestuursrechtelijke premie geheel (of gedeeltelijke) in te houden op de door hem aan de verzekeringnemer (in dit geval wanbetaler) verschuldigd nettoloon, waarna hij het ingehouden bedrag aan het college afdraagt. De inhouding geschiedt volgens een vaste volgorde en zal volgens de nota naar aanleiding van het verslag van 12 december 2008 (31 736, nr. 6, blz. 19 en 23) weinig extra administratieve belasting geven voor werkgevers omdat de bronheffing vergelijkbaar is met bijvoorbeeld de bijdrage aan de personeelsvereniging. De leden van de **SP**-fractie nemen aan dat de regering zich bewust is dat het wel om andere bedragen gaat en dat een personeelsuitje niet te vergelijken is met verzekeren tegen zorg. De vergelijking is ongelukkig gekozen. Als de werkgever weigert de premie in te houden kan het CVZ dan ook de werkgever middels een dwangbevel dwingen het geld af te dragen en kan het CVZ mogelijk zelfs beslag laten leggen op eigendommen van de werkgever indien hij weigert?

Is de regering het met de leden van SP-fractie eens dat met name werkgevers met een klein aantal werknemers in een lastig pakket kunnen komen als ze hun werknemer moeten korten op het loon. Een dergelijke ingrijpende maatregel kan de interne verhoudingen, die in kleine gemeenschappen nu eenmaal extra kwetsbaar zijn, danig onder druk zetten. Deze leden ontvang op dit punt graag een reactie van de regering.

De minister heeft aangegeven dat het structureel oplossen van betalingsproblemen bij de nominale zorgpremie óók in het belang is van werkgevers. Echter op welke manier en waar kunnen zij meepraten over oplossingen voor het probleem, zo vragen deze leden. Zowel VNO–NCW als MKB-Nederland hebben aangegeven hebben aangegeven weinig in dit wetsvoorstel te zien.

Uitvoerbaarheid

Zijn het CVZ en de zorgverzekeraars voldoende toegerust om deze wetswijziging ook in de praktijk en op tijd waar te maken, zo willen de leden van de **CDA**-fractie weten. Als dit (nog) niet het geval is, wat zijn dan hiervan de gevolgen?

De leden van de **PvdA-**fractie vragen de regering aan te geven welke invoeringstermijnen zij bij deze wetswijziging noodzakelijk acht? Deelt zij de opvatting van de zorgverzekeraars dat zij tenminste 8 maanden nodig hebben om hun databestanden op orde te brengen, en is de invoering dan haalbaar per 1 januari 2010? Is de regering bereid de zorgverzekeraars voldoende ruimte voor de invoering van deze wetswijziging te verschaffen?

Kan de regering in een concreet voorbeeld schetsen wat er gebeurt indien betaling door de wanbetaler structureel uitblijft? Komen dan ook extra incassokosten, kosten van deurwaarders en dergelijke aan de orde? Zo ja, op welke wijze werkt dit in de praktijk?

De leden van de PvdA-fractie vragen in verband hiermee ook op welke wijze de minister van VWS zijn acties tegen wanbetaling afstemt met bijvoorbeeld de collega's van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Financiën (onder meer inzake de schuldhulpverlening, belastingverplichtingen) en wat deze afstemming dan behelst.

Het CVZ krijgt extra middelen (hoeveel?) om deze operatie uit te voeren. De regering vertrouwt erop (nota naar aanleiding van het verslag, 31 736, nr. 6, blz. 10)) dat de regeling naar behoren zal worden uitgevoerd door het CVZ, waarbij zij overigens wel rept van kinderziektes die inherent zijn aan het invoeringsproces van een nieuwe uitvoeringsregeling. De leden van de **SP**-fractie willen graag een toelichting op deze wat vage uitspraak. Welke kinderziektes zijn wel en welke zijn niet aanvaardbaar?

De leden van deze fractie wijzen er verder op dat Zorgverzekeraars Nederland (ZN) aan de Eerste Kamerleden heeft laten weten dat de geplande invoeringsdatum van 1 juli 2009 voor zijn leden niet haalbaar is gezien de grote administratief-technische uitvoeringsaspecten. Hoe vordert het gesprek tussen VWS en ZN? Waaruit bestaan de problemen en zijn die oplosbaar? Is er ook een kans dat het wetsvoorstel niet uitvoerbaar zal blijken te zijn? Wat zijn de consequenties van uitstel? De leden van de SP-fractie veronderstellen dat het stuwmeer van wanbetalers die meer dan zes maanden premieachterstand hebben hierdoor groter wordt.

Valt de tegemoetkoming eigen risico, een bedrag van plus minus 50 euro waarop bepaalde te identificeren groepen gebruikers van zorg recht

hebben, ook onder de te vorderen bedragen door het CVZ, zo vragen de leden van de SP-fractie?

De voorliggende wetswijziging is door de minister al aangekondigd tijdens de discussie over wetsvoorstel 30 918 Hierin werd voorgesteld het incassoregiem te verzwaren waardoor voorkomen zou moeten worden dat wanbetalers, mensen die zich wel verzekerd hebben tegen zorgkosten maar geen premie betalen, geroyeerd worden door de zorgverzekeraar, met als doel het aantal wanbetalers terug te dringen. Dat is ook het doel van het voorliggende wetsvoorstel. Bij de introductie van wetsvoorstel 30 918 werd gezegd dat er met het oog op een goede werking van het zorgstelsel behoefte is aan aanvullende wettelijke regels op enkele punten. Ook wetsvoorstel 31 736 is hiervan een voorbeeld. Dit roept de vraag op of met de nu te bespreken structurele maatregelen de Zorgverzekeringswet klaar is. Of is de regering alweer tegen een volgende onvolkomenheid aangelopen en is een volgende wetswijziging alweer in zicht? Hoe staat het in dit verband met het wetsvoorstel waarin de opsporing van onverzekerden wordt geregeld?

Administratieve lasten

In de memorie van toelichting worden de extra administratieve kosten voor het bedrijfsleven in het eerste jaar op € 150 000 worden geraamd, aflopend in 4 jaar naar € 37 500. De leden van de **VVD**-fractie informeren waarop deze ramingen zijn gebaseerd. Is Actal bij deze raming betrokken?

De leden van de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin zien de beantwoording met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn Sport/Jeugd en Gezin,
Slagter

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn Sport/Jeugd en Gezin,
Warmolt de Boer